

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Obdo/65/2019
Identifikačné číslo spisu: 1408209124
Dátum vydania rozhodnutia: 12. mája 2020
Meno a priezvisko: JUDr. Anna Marková
Funkcia:
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:1408209124.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: Ing. Miloš Darovec, so sídlom Nad Dunajom 2, Bratislava, IČO: 32 153 597, právne zastúpeného JUDr. Michal Matulík, advokát, so sídlom Kýčeečrského 5, Bratislava, proti žalovanému: Martin Stoličný - REDE, so sídlom Koprivnická 9G, Bratislava, IČO: 40 247 929, právne zastúpenému Bajo Legal, s.r.o., advokátskou kanceláriou, so sídlom Landererova 8, Bratislava, o zaplatenie 4 151 599,10 CZK s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Bratislava IV pod sp. zn. 12Cb/57/2012, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 20. marca 2019, č. k. 3Cob/230/2017-876, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom Krajského súdu v Bratislave zo dňa 20. marca 2019, č. k. 3Cob/230/2017-876 a rozsudok Okresného súdu Bratislava IV zo dňa 22. júna 2017, č. k. 12Cb/57/2012-772 z r u š u j e a v e c v r a c i a súdu prevej inštancie na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

1. Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom zo dňa 20. marca 2019, č. k. 3Cob/230/2017-876 potvrdil rozsudok Okresného súdu Bratislava IV (ďalej aj súd „prvej inštancie“) zo dňa 22. júna 2017, č. k. 12Cb/57/2012-772, ktorým rozhodol tak, že vylúčil vzájomnú žalobu zo dňa 30. augusta 2012 na samostatné konanie a žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi 4 151 599,10 CZK spolu s úrokom z omeškania vo výške 13 % p. a. zo sumy 2 000 000,- CZK od 30. mája 2006 do 20. júna 2006, zo sumy 1 900 000,- CZK od 21. júna 2006 do 26. júna 2006, zo sumy 900 000,- CZK od 27. júna 2006 do 30. júna 2006, zo sumy 600 000,- CZK od 1. júla 2006 do 11. júla 2006, zo sumy 2 298,815 CZK od 12. júla 2006 do 2. augusta 2006, zo sumy 3 927,765 CZK od 3. augusta 2006 do 18. augusta 2006, zo sumy 1 782 569,60 CZK od 19. augusta 2006 do 7. septembra 2006, zo sumy 4 358 412,- CZK od 8. septembra 2006 do 1. decembra 2006, zo sumy 4 151 599,10 CZK od 2. decembra 2006 do zaplatenia a zmluvnú pokutu vo výške 0,05 % denne zo sumy 2 000 000,- CZK od 30. mája 2006 do 20. júna 2006 zo sumy 1 900 000,- CZK od 21. júna 2006 do 26. júna 2006, zo sumy 900 000,- CZK od 27. júna 2006 do 30. júna 2006, zo sumy 600 000,- CZK od 1. júla 2006 do 11. júla 2006, zo sumy 2 298 815,- CZK od 12. júna 2006 do 2. augusta 2006, zo sumy 3 927 765,- CZK od 3. augusta 2006 do 18. augusta 2006, zo sumy 1 782 569,60 CZK od 19. augusta 2006 do 7. septembra 2006, zo sumy 4 358 412,- CZK od 8. septembra 2006 do 1. decembra 2006, zo sumy 4 151 599,10 CZK od 2. decembra 2006 do zaplatenia a zároveň žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania 100 %.

2. Z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie vyplynulo, že titulom pre priznané plnenie bola Zmluva o dielo E. zo dňa 29. marca 2006 (ďalej aj „Zmluva“). Jej predmetom bol záväzok žalobcu ako zhotoviteľa v prospech žalovaného ako objednávateľa zhotoviť dielo - Výstavba 16 rodinných domov J., s termínom začatia 15. novembra 2006 a ukončenia 31. december 2006, v zmluvnej cene za zhotovenie diela podľa čl. III. Zmluvy vo výške 38 750 400,- CZK. Žalobca z dôvodu omeškania žalovaného s úhradou faktúr odstúpil od Zmluvy o dielo E. zo dňa 29. marca 2006.

3. Žalovaný si v priebehu konania uplatnil svoje právo proti žalobcovi vzájomnou žalobou, z titulu ukončenia zmluvného vzťahu pre nemožnosť plnenia a vysporiadania vo výške 9 029 420,60 CZK, ktorú uplatňoval vo forme procesnej obrany ako započítanie voči žalobnému nároku a v prevyšujúcej časti žiadal vylúčiť na samostatné konanie z dôvodu uzavretia zmluvy o postúpení pohľadávky medzi žalovaným a spoločnosťou IMMO-REDE s.r.o.

4. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa ustanovenia § 345 ods. 1, § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka. Z vykonaného dokazovania mal za preukázané, že žalobca odstúpil od Zmluvy o dielo č. E. dňa 29. augusta 2006, s účinkami odo dňa 31. augusta 2006, pričom žalovaný sa zaviazal za účelom vysporiadania vzájomných práv a povinností zaplatiť žalobcovi platby zodpovedajúce hodnote realizovaných a ešte neuhradených prác pri cenách stanovených v rozpočte. V súvislosti so Zmluvou o dielo č. E. zo dňa 29. marca 2006 súd prvej inštancie konštatoval, že nemal preukázané prístupenie ani prevzatie záväzku zo Zmluvy o dielo č. E. zo strany žalovaného, kde boli vymedzené iné zmluvné strany, odlišné zmluvné podmienky. Žalovaný nepreukázal v písomnej forme žiadnu dohodu, preukazujúcu jeho tvrdenie o pokračovaní v zmluvných vzťahoch. Zároveň súd prvej inštancie prihliadol na skutočnosť, že Zmluvou o dielo č. 1/2006 sa žalobca zaviazal vykonať dielo - Výstavba 16 rodinných domov J. v termíne od 1. apríla 2006 za dohodnutú cenu 38 750 400,- CZK bez DPH, pričom ceny za dielo sa žalovaný zaviazal uhrádzať žalobcovi na základe vystavených faktúr so splatnosťou 21 dní od ich odoslania. Súd prvej inštancie mal za preukázané, že žalovaný bol v omeškaní s úhradou za vykonané stavebné práce. Žalobca práce pozastavil a následne pre omeškanie žalovaného s peňažným plnením odstúpil od Zmluvy o dielo č. E., ktorému predchádzalo odstúpenie od zmluvy žalovaným, pre zrušenie zmlúv o dielo s jednotlivými investormi ako objednávateľmi, čo odôvodnil nemožnosťou plnenia pokračovať v zmluvnom záväzku so žalobcom. V tomto kontexte uviedol, že táto skutočnosť, však nebola nemožnosťou plnenia, aj z toho dôvodu, že zmluvy o dielo žalovaný zrušil dohodou a tento záväzok bolo možné plniť prostredníctvom tretej osoby. V nadväznosti na uvedené súd prvej inštancie dospel k záveru, že zmluvný záväzok medzi žalobcom a žalovaným platne skončil až odstúpením od zmluvy žalobcom k 31. augusta 2006 /ex nunc/ pre omeškanie žalovaného, t. j. pre podstatné porušenie Zmluvy o dielo č. E.. Odovzdávajúcim a preberajúcim protokolom z 31. augusta 2006, žalobca ako zhotoviteľ odovzdal žalovanému ako objednávateľovi nedokončené dielo. Žalovanému vznikla povinnosť zaplatiť žalobcovi za skutočne vykonané práce, ukončovacie práce na diele a zabudovaný stavebný materiál na diele, ktoré boli preukázané kryciami listami vyhotovenými žalobcom v súvislosti s ukončením zmluvného vzťahu medzi zmluvnými stranami.

5. Nárok uplatnený žalobu vychádzal z doposiaľ neuhradených faktúr, a to faktúr č. 7/2006 (z 29. mája 2006, splatnej 29. mája 2006, vo výške 2 000 000,- CZK) žalovaný ju čiastočne uhradil 20. júna 2006 vo výške 100 000,- CZK a 21. augusta 2006 vo výške 1 351 922,50 CZK tak, že tieto finančné platby si žalobca započítal na najskoršiu splatnosť, z nezaplatenej sumy 548 077,50 CZK, faktúra č. 10/2006 (z 20. júna 2006, splatná 11. júla 2006, vo výške 2 898 815,- CZK) žalovaný čiastočne uhradil 26. júna 2006 vo výške 1 000 000,- CZK a 30. júna 2006 vo výške 1 500 000,- CZK, z nezaplatenej sumy 398 815,- CZK, faktúra č. 11/2006 (z 20. júna 2006, splatná 11. júla 2006, vo výške 2 898 815,- CZK) príjmovým dokladom z 1. decembra 2006 vo výške 16 813,- CZK, z nezaplatenej sumy 1 241 930,- CZK, faktúra č. 12/2006 (z 18. augusta 2006, splatná 8. septembra 2006, vo výške 1 431 930,- CZK) príjmovým dokladom z 1. decembra 2006 vo výške 190 000,- CZK, z nezaplatenej sumy 1 241 930,- CZK, ktoré žalovaný aj čiastočne plnil s termínom splatnosti pred ukončením zmluvy, čiastočne neplnil faktúru č. 3206001 (z 8. septembra 2006, splatná 29. septembra 2006, vo výške 292 595,- CZK) za stavebné práce vykonané od 18. augusta 2006 do 29. augusta 2006 a faktúru č. 3206002 (zo

14. septembra 2006, splatná 7. októbra 2006, vo výške 58 094,60 CZK) za dodaný nezabudovaný stavebný materiál na dielo dňa 30. augusta 2006, ktorého súpis žalovaný prevzal dňa 30. augusta 2006, po termíne splatnosti, kedy zmluvný vzťah bol ukončený.

6. V nadväznosti na uvedené súd prvej inštancie uplatnený nárok žalobcu voči žalovanému ustálil vo výške 4 155 599,- CZK s DPH s príslušenstvom a zmluvnou pokutou. Konštatoval, že nárok bol priznaný v časti žalovanej istiny spolu s príslušenstvom za obdobie, kedy sa žalovaný dostal do omeškania, pričom súd prvej inštancie vychádzal zo splatnosti jednotlivých faktúr, čiastočných peňažných plnení a zo zmluvnej pokuty v zmysle čl. IX bod 9.3 zmluvy, za porušenie povinnosti s úhradou faktúr, ktoré žalovaný prevzal alebo mu boli odoslané, pričom ich žalovaný v konaní nerozporoval.

7. V súvislosti s nenariadením navrhovaného znaleckého dokazovania (na preukázanie skutočností potrebných pre ustálenie výšky nároku žalobcu - pozn.) súd prvej inštancie mal za to, že v súlade aj s platným znením C. s. p., bolo povinnosťou žalovaného popri svojich tvrdeniach uniesť aj dôkazné bremeno a pre tieto účely si zabezpečiť súkromný znalecký posudok, preto návrhu nevyhovet, aj z hľadiska hospodárnosti a nadbytočného dokazovania. Navyše s takýmto dôkazom žalobca nesúhlasil. Z dôvodu, že žalovaný vzniesol voči pohľadávkam žalobcu vzájomnú žalobu, ktorú súd prvej inštancie neposudzoval ako preukázanú procesnú obranu vo forme započítania do výšky priznaného nároku, čo odôvodnil tým, že dôvod zániku zmluvy nebola nemožnosť plnenia a časť pohľadávky zo vzájomného nároku bola postúpená na spoločnosť IMMO-REDE s.r.o., vylúčil na samostatné konanie v zmysle § 147 ods. 4 C. s. p. Súd prvej inštancie ďalej vyslovil, že naplnením povinností sa žalovaný dostal do omeškania, a preto priznal žalobcovi aj úroky z omeškania podľa § 345 ods. 1 a § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka. O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol v súlade s § 255 ods. 1 C. s. p.

8. Na základe odvolania žalovaného odvolací súd vec prejednal, odvolanie vyhodnotil ako nedôvodné a rozsudkom z 20. marca 2019, č. k. 3Cob/230/2017-876 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil. V odôvodnení konštatoval, že námietky žalovaného, uvedené v odvolaní, nie sú spôsobilé spochybniť závery súdu prvej inštancie prezentované v napadnutom rozsudku, nakoľko podľa názoru odvolacieho súdu, súd prvej inštancie v potrebnom rozsahu zistil skutkový stav veci, ktorý následne správne právne posúdil. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozsudku a konštatoval správnosť dôvodov v ňom uvedených, ktoré viedli k záveru, že nárok uplatnený žalobcom je v celom rozsahu dôvodný. Na zdôraznenie správnosti uviedol, že rozsudok súdu prvej inštancie bol náležite odôvodnený, reaguje na všetky skutočnosti, ktoré boli podstatné pre rozhodnutie vo veci a netrpí vadou nepreskúmateľnosti, nakoľko obsahuje všetky náležitosti podľa § 220 ods. 2 C. s. p. V konaní podľa názoru odvolacieho súdu bolo vykonané dostatočné dokazovanie, podľa ktorého Zmluva č. E. bola uzavretá sporovými stranami dňa 29. marca 2006 podľa § 547 Obchodného zákonníka ako zmluva podľa rozpočtu. Odvolací súd súhlasil s názorom žalobcu, že táto zmluva je aj podľa medzinárodných princípov FIDIC a v nej uvedená zmluvná cena je cena stanovená na základe skutočne vyhotovených prác v súlade s projektovou dokumentáciou objednávateľa podľa rozpočtu a zmluvných jednotkových cien. V tejto súvislosti odvolací súd považoval za preukázané, že predmetná zmluva bola samostatnou zmluvou a žalovaný nepreukázal pristúpenie ani prevzatie záväzku v Zmluve o dielo č. E., ktorú uzavreli iné zmluvné strany a žiadny dôkaz o pokračovaní v tomto zmluvnom vzťahu žalovaný nepredložil. Taktiež odvolací súd považoval za správne konštatovanie súdu prvej inštancie, že zmluvný vzťah skončil odstúpením od zmluvy s účinnosťou od 31. augusta 2006 pre omeškanie žalovaného so splnením zmluvných dojednaní, t. j. pre podstatné porušenie zmluvy. Odvolací súd súčasne dospel k záveru, že žalovaný pohľadávky žalobcu uznal, nakoľko nereagoval na výzvu žalobcu a zaslanú inventarizáciu a uznanie pohľadávok nerozporoval. Keďže žalovaný nepreukázal právne nástupníctvo žalobcu v zmluvnom vzťahu zo zmluvy č. E., súd prvej inštancie nároky na započítanie zo strany žalovaného, prezentované v jeho vzájomnom návrhu z 30. augusta 2012, správne vylúčil na samostatné konanie.

9. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný (ďalej aj dovolateľ) dovolanie, ktorého prípustnosť odôvodnil ustanovením § 420 písm. f/ C. s. p. s tým, že súd nesprávnym procesným postupom

znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Ďalej prípustnosť dovolania odôvodnil podľa aj ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p., t. j. že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu a súčasne podľa ust. § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p., t. j. že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená.

10. Dovolateľ poukázal na základné skutkové súvislosti v prejednávanej veci a z nich vyplývajúce nesprávne právne závery odvolacieho súdu. K arbitrárnosti a nepreskúmateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (ako aj súdu prvej inštancie) uviedol, že súdy nižšej inštancie sa v odôvodnení rozsudku nevysporiadali s viacerými pre rozhodnutie podstatnými otázkami, a to s otázkou posúdenia právneho základu nároku žalobcu, resp. otázka vzájomného vyporiadania zmluvných strán po odstúpení od zmluvy v zmysle § 351 ods. 2 Obchodného zákonníka v spojení s § 548 ods. 2 Obchodného zákonníka, otázkou singulárneho právneho nástupníctva žalobcu po spoločnosti DAROVEC, s.r.o., otázkou zániku zmluvy o dielo, otázkou plynutia nároku na úroky z omeškania a na zmluvnú pokutu, ako aj ďalšími otázkami podstatnými pre rozhodnutie veci. Odvolací súd sa predovšetkým podľa žalovaného nedostatočne vysporiadal s odvolacími námietkami v odôvodnení rozsudku, iba formálne konštatoval správnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie. V tejto súvislosti poukázal na rozsiahlu judikatúru Ústavného súdu Slovenskej republiky a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, týkajúcu sa potreby dostatočne a preskúmateľne odôvodniť rozhodnutie. Takéto pochybenie zakladá podľa dovolateľa dovolací dôvod podľa § 420 písm. f/ C. s. p.

11. Ako otázku majúcu zásadný právny význam žalovaný nastolil v dovolaní otázky:

A/ Má veriteľ (žalobca) nárok na zaplatenie úrokov z omeškania, ktoré vznikli z titulu nezaplatenia ceny diela pred zánikom zmluvy o dielo uzatvorenej podľa Obchodného zákonníka iba do dňa platného odstúpenia od zmluvy, t. j. po dni odstúpenia od zmluvy už nárok na úroky z omeškania veriteľ (žalobca) nemá?

B/ Má veriteľ (žalobca) nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty plynúcej za každý deň omeškania so splnením povinnosti, ktorá vznikla z titulu porušenia povinnosti zaplatiť cenu diela v lehote splatnosti pred zánikom zmluvy o diel uzatvorenej podľa Obchodného zákonníka iba do dňa platného odstúpenia od zmluvy, t. j. po dni odstúpenia od zmluvy už nárok na zmluvnú pokutu veriteľ (žalobca) nemá?

12. Vo vzťahu k otázke A/ uviedol, že odstúpením od zmluvy v zmysle Obchodného zákonníka zanikajú všetky práva a povinnosti strán zo zmluvy okrem výnimiek obmedzených v ustanovení § 351 ods. 1 Obchodného zákonníka. Všetky právne následky porušenia zmluvy, ku ktorým došlo do zániku zmluvy odstúpením však zostávajú zachované, čo platí aj pre úroky z omeškania, na ktoré vzniklo veriteľovi práva za dobu od splatnosti peňažného záväzku do zániku zmluvy. Odstúpením od zmluvy končí aj omeškanie, ktoré má vplyv na platenie zákonných úrokov z omeškania. Žalovaný zastáva názor, že odo dňa odstúpenia od zmluvy žalobca (veriteľ) už nemá nárok na úroky z omeškania, na rozdiel od názoru odvolacieho súdu a súdu prvej inštancie. Na podporu svojej argumentácie poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 1. novembra 2014, sp. zn. 4Obo/159/2003, ktoré bolo uverejnené časopise zo súdnej praxe č. 6/2004 pod č. 81/2004. Podľa dovolateľa uvedená právna otázka nebola judikátorne riešená a je daný dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p.

13. Vo vzťahu k otázke B/ uviedol, že podľa platnej ustálenej judikatúry platným odstúpením od zmluvy zanikajú všetky záväzky aj vedľajší, vrátane záväzku na zmluvnú pokutu, ktoré boli od existencie hlavného záväzku závislé. Ak však nárok na zmluvnú pokutu vznikol ešte pred odstúpením od zmluvy z dôvodu skoršieho porušenia, nárok na zmluvnú pokutu nezaniká, ale je obmedzený len do doby platného odstúpenia od zmluvy. Žalovaný zastáva názor, že odo dňa odstúpenia od zmluvy (veriteľ) už nemá nárok na zmluvnú pokutu, na rozdiel od názoru odvolacieho súdu a súdu prvej inštancie. Podľa názoru žalovaného konajúce súdy sa odklonili od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, čím je daný dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. MCdo/264/2002 a sp. zn. 3Mco/14/2012. Zároveň poukázal na skutočnosť, že výška úrokov z omeškania a zmluvnej pokuty, ktoré plynú od 2. decembra 2006 do zaplatenia, boli v čase rozhodnutia odvolacieho súdu vo výške 15

966 595,17 CZK, pričom istina predstavuje sumu 4 151 599,10 CZK. Úrok z omeškania a zmluvná pokuta narástli do takejto výšky z dôvodu postupu súdu prvej inštancie, nakoľko spor trval neprímerane dlhú dobu. Žalovaný navrhol, aby dovolací súd napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ako aj súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Zároveň navrhol odklad vykonateľnosti rozhodnutia v zmysle § 444 ods. 1 C. s. p.

14. K dovolaniu sa vyjadril žalobca, ktorý navrhol dovolanie žalovaného odmietnuť. Keďže žalovaný vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 C. s. p. a zároveň § 421 C. s. p. Podľa žalobcu prípustnosť dovolania podľa ustanovenia § 421 ods. 1 C. s. p. (dovolací dôvod podľa § 432 C. s. p.) nie je možné posudzovať z dôvodu viazanosti právnym názorom vysloveným v uznesení veľkého senátu občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 19. apríla 2017, sp. zn. 1VCdo/2/2017 a preto dovolací súd by sa mal zamerať len na žalovaným uvádzaný dovolací dôvod subsumovaný pod ustanovenie § 420 písm. f/ C. s. p. (pozn. dovolacieho súdu - právny názor prelomený uznesením veľkého senátu občianskoprávneho kolégia z 21. marca 2018, sp. zn. 1VCdo/1/2018). Podľa žalobcu sa odvolací súd v napadnutom rozhodnutí vysporiadal s právnou argumentáciou sporových strán. V tejto súvislosti poukázal na viaceré rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Zároveň podľa názoru žalobcu v dovolaní žalovaný nevymedzuje uvádzaný dovolací dôvod spôsobom predpísaným v ustanoveniach § 431 až § 435 C. s. p., a preto nie je možný procesný postup odkladu vykonateľnosti napadnutých rozhodnutí.

15. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“), ako súd dovolací [podľa § 35 Civilného sporového poriadku (ďalej aj C. s. p.)], od zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané, zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.) bez nariadenia pojednávania dospel k záveru, že dovolanie je prípustné a dôvodné.

16. Žalovaný v rozhodovanej veci vyvodzoval prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f/ C. s. p. a zároveň z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ a b/ C. s. p.

17. Rešpektujúc právny názor vyslovený v uznesení veľkého senátu občianskoprávneho kolégia z 21. marca 2018, sp. zn. 1VCdo/1/2018 v súlade s ustanovením § 48 ods. 3 prvá veta C. s. p. a vychádzajúc zo skutočnosti, že jednotlivé senáty Ústavného súdu Slovenskej republiky sú podľa ustanovenia § 6 zákona o ústavnom súde pri svojom rozhodovaní viazané právnym názorom vysloveným v uznesení pléna Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 25. apríla 2018, sp. zn. Plz. ÚS 1/2018, pristúpil súd k skúmaniu prípustnosti dovolania tak z hľadiska dovolateľom namietanej vady zmätočnosti podľa ustanovenia § 420 písm. f/ C. s. p., ako aj k skúmaniu (nesprávneho) právneho posúdenia veci odvolacím súdom z hľadiska dovolateľom vyvodzovanej prípustnosti dovolania podľa ust. § 421 ods. 1 C. s. p.

18. Podľa § 419 C. s. p. proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

19. Podľa § 420 C. s. p. dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak:

a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

20. Podľa § 421 ods. 1 C. s. p., dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,

b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa ods. 22, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/. Ustanovenie § 421 ods. 1 písm. a/, b/ a c/ C. s. p. upravuje, kedy je prípustné dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu.

21. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 C. s. p.).

22. Žalovaný vadu zmätočnosti podľa ustanovenia § 420 písm. f/ C. s. p. videl najmä v nepreskúmateľnosti a arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu. Porušenie práva na spravodlivý proces videl dovolateľ aj v tom, že súdy nižšej inštancie neprihliadli na ním vznesené námietky rozhodujúce pre zaujatie správneho právneho záveru v merite veci, čo malo za následok, že toto konanie zaťažili vadou podľa ust. § 420 písm. f/ C. s. p.

23. Ustanovenia § 420 písm. f/ C. s. p. zakladá prípustnosť a dôvodnosť dovolania v prípade, ak miera porušenia procesných práv strany, v dôsledku nesprávneho procesného postupu súdu, nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu, spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnému procesnoprávnemu rámcu, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie procesných práv garantovaných Ústavou Slovenskej republiky.

24. Pre naplnenie prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f/ C. s. p. je nevyhnutné kumulatívne plnenie troch zákonných znakov, ktorými sú: 1/ nesprávny procesný postup súdu, 2/ tento nesprávny procesný postup znemožnil strane sporu realizovať jej patriace procesné práva a zároveň, 3/ intenzita tohto zásahu dosahovala takú mieru, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

25. Pre prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f/ C. s. p., musí intenzita zásahu do procesných práv strany sporu v dôsledku nesprávneho procesného postupu súdu dosahovať mieru porušenia práva na spravodlivý proces. Základné právo na súdnu ochranu a právo na spravodlivé súdne konanie sú zásadne „výsledkové“, to znamená, že im musí zodpovedať proces ako celok a skutočnosť, či napadnuté konanie ako celok bude spravodlivé, závisí v danej veci od pokračujúceho konania a rozhodnutia všeobecných súdov.

26. Dovolanie prípustné podľa § 420 C. s. p. možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 C. s. p.). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 1 C. s. p.). Dovolací súd konštatuje, že dovolateľ vymedzil ním uplatnený dovolací dôvod podľa § 431 ods. 1 C. s. p. v súlade s ustanovením § 431 ods. 2 C. s. p. Vzhľadom na uvedené pristúpil dovolací súd k skúmaniu, či konanie pred odvolacím súdom bolo skutočne poznačené dovolateľom namietanou vadou zmätočnosti.

27. Vzhľadom na pretrvávajúcu nejednotnosť nazerania senátov Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na procesné dôsledky nepreskúmateľnosti rozhodnutia súdu bolo na rokovaní občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu, ktoré sa uskutočnilo 3. decembra 2015, prijaté zjednocujúce stanovisko, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku.“ Toto stanovisko bolo uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 2/2016 a jeho závery sú aplikovateľné aj pre účely posúdenia prípustnosti dovolania podľa ustanovenia § 420 písm. f/ C. s. p.

28. Najvyšší súd, stotožňujúc sa v preskúmanej veci so závermi, na ktorých spočíva predmetné stanovisko, skúmal, či v danej veci ide o taký výnimočný prípad, kedy by nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladala vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ C. s. p.

29. Ak súdy pri odôvodňovaní svojich rozhodnutí nepostupujú spôsobom podľa ustanovenia § 220 ods. 2 C. s. p. dochádza okrem iného k tomu, že rozhodnutie je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov alebo pre ich nezrozumiteľnosť, ale aj k tomu, že základné právo na súdnu ochranu nie je naplnené. Vydaním arbitrárneho rozhodnutia sa žalovanému odníma možnosť v konaní riadne brániť svoje práva a oprávnené záujmy, nakoľko je obtiažne zaujať stanovisko k nezrozumiteľnému alebo nedostatočne zdôvodnenému rozhodnutiu. Ak sa odvolací súd v celku stotožní s odôvodnením rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktoré nie je náležite odôvodnené, a uvedený nedostatok sám neodstráni, jeho rozhodnutie je potom nepreskúmateľné a takýmto arbitrárnym rozhodnutím znemožňuje strane sporu, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva, pretože jej odopiera možnosť náležite skutkovo a právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci možnosti uplatnenia opravných prostriedkov, a tým porušuje jej právo na spravodlivý súdny proces.

30. Vzhľadom na samotný účel a význam dovolacieho konania, najvyšší súd poznamenáva, že dovolateľ musí celú argumentáciu a návrhy, ktoré považuje pre vec a konanie významné uplatniť už v odvolacom konaní. Úlohou odvolacieho súdu je posúdiť, či tieto argumenty a návrhy súd riadne preskúmal a či k nim zaujal správny právny záver. V prejednávanej veci odvolací súd nereagoval ani na jednu odvolaciu námietku žalovaného, len stroho konštatoval, že sa stotožnil so skutkovým stavom a právnym záverom súdu prvej inštancie, teda vôbec nevysvetlil z akého dôvodu tak rozhodol, nezaujal stanovisko ani k jednej námietke žalovaného, napriek tomu, že boli podstatné pre rozhodnutie ako napríklad namiataný rozsah skutočne vykonaných prác a nevyslovil na vec svoj právny záver, a ani to ako dospel k záveru a opodstatnenosti nároku žalobcu, pričom túto skutočnosť nevysvetlil dostatočne ani súd prvej inštancie. Za tejto situácie dospel dovolací súd k záveru, že rozhodnutie odvolacieho súdu je nepreskúmateľné a znemožňujúce uskutočňovanie procesných práv žalovaného, a to v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ C. s. p., a aj článok 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky). Dovolací súd dospel k záveru, že odvolací súd svoje rozhodnutie riadne neodôvodnil, pretože sa len stotožnil s rozhodnutím súdu prvej inštancie, ktoré nie je náležite odôvodnené, pričom vôbec nereagoval na zásadné námietky odvolateľa, tak ako aj súd prvej inštancie, čím odvolací súd znemožnil žalovanému realizáciu jemu patriacich procesných práv, pričom miera tohto do procesných práv žalovaného mala za následok porušenia práva na spravodlivý proces.

31. Zásadám spravodlivého procesu v zmysle článku 46 ods. 1 ústavy a článku 6 ods. 1 dohovoru totiž zodpovedá požiadavka, aby súdmi urobené skutkové zistenia a prijaté právne závery boli riadne (dostatočne) a zrozumiteľne (logicky) odôvodnené. Z práva na spravodlivý súdny proces vyplýva aj podľa Európskeho súdu pre ľudské práva povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi na vykonanie dôkazov strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (Kraska c. Švajčiarsko z 29. apríla 1993, II. ÚS 410/06, IV. ÚS 113/2019).

32. Dovolací súd k najpodstatnejším námietkam súvisiacimi s tvrdenou arbitrárnosťou rozhodnutia len stručne uvádza, že z obsahu žaloby vyplýva, že žalobca si uplatnil nárok na istinu, úrok z omeškania a zmluvnú pokutu vyjadrenú percentuálne. Žalovaný v konaní na súde prvej inštancie, ako aj na odvolacom súde rozporoval uplatnený nárok ako celok, aj vrátane príslušenstva a zmluvnej pokuty. Napríklad z podania žalovaného zo dňa 25. mája 2015 vyplýva, že v priebehu plnenia nárokov vyplývajúcich zo zmluvy došlo k nezhodám medzi žalobcom a žalovaným ohľadne rozsahu oprávnenej fakturácie žalobcu s poukazom na priloženú e-mailovú komunikáciu, v ktorej žalovaný vyjadril nesúhlas s obsahom faktúr č. 10/2006 a č. 11/2006, pričom konkretizoval ich vady. Zároveň aj z obsahu odvolania právneho zástupcu žalovaného vyplýva, že nesúhlasí s tvrdením súdu, že žalovaný v konaní nenamietal žalobcom predložené faktúry. Najvyšší súd poznamenáva, že žalovaný v priebehu celého konania na súde prvej inštancie, na odvolacom súde a napokon aj v dovolaní namieta, že súdy nižšej inštancie nevysvetlili ním vznesené námietky, ktoré boli podstatné pre rozhodnutie prejednávanej veci, a to otázku posúdenia právneho základu nároku žalobcu, otázku singulárneho

právneho nástupníctva žalobcu po spoločnosti DAROVEC, s.r.o., ktorá dielo vykonávala pred žalobcom v zmysle Zmluvy o dielo č. E. z 15. novembra 2005, otázku Zmluvy o dielo, ako aj otázku plynutia nároku na úroky z omeškania a zmluvnú pokutu. Súd prvej inštancie síce v bode 10. rozsudku konštatuje, že „žalovanému vznikla povinnosť zaplatiť žalobcovi za skutočne vykonané práce, ukončovacie práce na diele a zabudovaný stavebný materiál na diele, na základe čoho však ďalej súd výslovne uvádza, že „z bankových výpisov žalobcu vyplývalo, že žalovaný čiastočne plnil žalobcovi. Zálohovú faktúru č. 7/2006, žalovaný čiastočne uhradil dňa 20. júna 2006 a dňa 21. augusta 2006 tak, že tieto finančné platby si žalobca započítal na najskoršiu splatnosť, v nezaplatennej výške 548 077,50 CZK a po odpočte jednotlivých záloh z faktúr žalovaný vykonával peňažné platby faktúr č. 10/2006 žalovaný čiastočne plnil dňa 26. júna 2006 vo výške 1 000 000,- CZK, dňa 30. júna 2006 vo výške 1 500 000,- CZK, v nezaplatennej výške 398 815,- CZK, faktúru č. 11/2006 príjmovým dokladom zo dňa 1. decembra 2006 vo výške 16 813,- CZK, v nezaplatennej výške 1 241 930,- CZK a faktúru č. 12/2006 príjmovým dokladom zo dňa 1. decembra 2006 vo výške 190 000,- CZK v nezaplatennej výške 1 241 930,- CZK, ktoré žalovaný aj čiastočne plnil s termínom splatnosti pred ukončením zmluvy, a čiastočne neplnil faktúru č. 3206001, za stavebné práce vykonané od 18. augusta - 29. augusta 2006 a faktúru č. 3206002, za dodaný nezabudovaný stavebný materiál na dielo dňa 30. augusta 2006, ktorého súpis žalovaný prevzal dňa 30. augusta 2006, po termíne splatnosti, kedy zmluvný vzťah bol ukončený. Zmluvné nároky žalobcu voči žalovanému súd tak ustálil v preukázanej výške istiny 4 155 599,- CZK s DPH s príslušenstvom a zmluvnej pokuty.“ Takéto konštatovanie súdu prvej inštancie napriek vznesenej námietke žalovaného, že žalobca nepreukázal fakturované práce na dielo a nevznikol mu reálne nárok vo výške fakturovaných prác je nepreskúmateľné. Súd prvej inštancie pri rozhodovaní vychádzal výlučne z tvrdení a dokladov doložených žalobcom, ako sú faktúry, krycie listy a bankové výpisy a nárok ustálil v žalobcom požadovanej výške 4 155 599,- CZK s DPH spolu s úrokom z omeškania a zmluvnou pokutou, bez bližšieho zdôvodnenia ako zisťoval a napokon zistil rozsah skutočne vykonaných prác, rozsah ktorý bol žalovaným stále namietaný, pričom úplne absentuje v rozhodnutí odôvodnenia nároku na zaplatenie úroku z omeškania a zmluvnej pokuty. V odvolaní na takúto nezrovnalosť a nedostatok odôvodnenia žalovaný poukázal a odvolací súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia námietky nechal bez povšimnutia, a to napriek tomu, že súd prvej inštancie sa s touto argumentáciou vôbec nevysporiadal. Rozsudok, z ktorého nemožno zistiť, akými úvahami sa súd riadil pri rozhodovaní o uplatnenom nároku žalobcu, nezabezpečuje právo na spravodlivý súdny proces. Jeho riadne odôvodnenie je procesným právom účastníka, lebo len dostatočne a presvedčivé odôvodnenie umožňuje dostatočne skutkovo a právne odôvodniť prípadne podaný opravný prostriedok.

33. Keďže konajúce súdy náležitým spôsobom v celom súhrne posudzovaných skutočností nevyhodnotili pre rozhodnutie veci rozhodujúce skutočnosti, odôvodnenie rozhodnutí súdu prvej inštancie, ako aj odvolacieho súdu treba považovať v okolnostiach rozhodovaného sporu za nepreskúmateľné v takej miere, že došlo k porušeniu práva žalovaného ako strany sporu na spravodlivý proces a konanie zaťažili vadou v zmysle § 420 písm. f/ C. s. p. Jediným možným prostriedkom nápravy porušenia uvedených práv žalovaného súdmi nižšej inštancie je tak zrušenie vydaných rozhodnutí a vrátenie veci na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, ktoré už bude zodpovedať požiadavkám spravodlivého súdneho procesu.

34. Záver dovolacieho súdu o existencii niektorých z vád zmätočnosti automaticky neznamená, že by bola vylúčená možnosť, aby dovolací súd pristúpil aj k skúmaniu namietaného nesprávneho právneho posúdenia veci a s tým spojeného riešenia právnych otázok. Posudzovanie prípustnosti dovolania aj podľa § 421 ods. C. s. p. je pritom efektívne a opodstatnené vzhľadom na základné zásady súdneho konania, a to zásady hospodárnosti a rýchlosti, a iba takýmto postupom dovolacieho súdu dochádza v plnej miere k naplneniu ústavného práva na súdnu ochranu garantovaného čl. 46 ods. 1 ústavy. Pri formulovaní tohto záveru vychádzal dovolací súd z nasledovných skutočností:

35. Z výroku uznesenia ústavného súdu sp. zn. Plz. ÚS 1/2018 vyplýva, že pokiaľ sú v dovolaní súbežne uplatnené dôvody prípustnosti dovolania podľa ustanovenia § 420 C. s. p., ako aj § 421 C. s. p. a najvyšší súd sa pri skúmaní prípustnosti dovolania obmedzí len na posúdenie prípustnosti dovolania z hľadiska § 420 C. s. p., poruší tým právo na prístup k súdu podľa článku 46 ods. 1 ústavy.

Tento záver je potrebné s prihliadnutím na konkrétne okolnosti prípadu aplikovať nielen na prípady, kedy dovolací súd dospel k záveru, že konanie nebolo postihnuté namietanou vadou zmätočnosti podľa § 420 C. s. p., a následne nepristúpil k skúmaniu dôvodov prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 C. s. p., ale aj vtedy, keď dovolací súd vo svojom rozhodnutí síce konštatoval existenciu vady zmätočnosti a pri zrušení napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu - za predpokladu, že tomu nebráni zistená vada zmätočnosti - neposúdil správnosť alebo nesprávnosť namietaného právneho posúdenia z hľadiska prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 C. s. p., nakoľko neposúdil podané dovolanie v celej jeho šírke a vo svojom rozhodnutí nedal dovolateľovi odpoveď na všetky vo veci relevantné otázky. Uvedená skutočnosť vyplýva z toho, že súdy (vrátane odvolacieho súdu) sú povinné poskytovať spravodlivosť v materiálnom ponímaní a nemôžu postupovať pri rozhodovaní prísne formálne, pričom prílišný formalizmus by bol v rozpore s princípmi spravodlivosti (napr. IV. ÚS 192/08). Prílišný formalizmus pri výklade právnych noriem vedúcich k extrémne nespravodlivému záveru potom znamená porušenie základných práv. Spravodlivosť je totiž kritériom ukladajúcim každému všeobecnému súdu ústavnú povinnosť hľadať také riešenie súdnej právnej veci, ktoré nebude možné vyhodnotiť ako nesúladné s princípom spravodlivosti a popierajúce zmysel a účel príslušných zákonných ustanovení (m.m. I. ÚS 26/2010), vždy je potrebné vychádzať z individuálnych, teda na konkrétnych zisteniach založených rozmerov súdom prerokovanej veci.

36. Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C. s. p.). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 C. s. p.). Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

37. Z princípu racionálneho, efektívneho a inštančného súdneho konania o dovolaní vyplýva, že dovolateľ musí uplatniť celú argumentáciu, ktorú považuje za významnú, rovnako ako všetky dovolacie návrhy už v odvolacom konaní. Úlohou odvolacieho súdu je potom posúdiť, či tieto argumenty a návrhy odvolací súd riadne preskúmal a či k nim zaujal správny právny záver. Povedané inými slovami, nedávalo by žiaden rozumný zmysel, aby podstatné argumenty a návrhy, ktoré mohol (a mal) dovolateľ uplatniť už v predchádzajúcom odvolacom konaní, predkladal až dovolaciemu súdu. Takto by totiž nastala celkom absurdná situácia, kedy by dovolací súd preskúmaval rozsudok odvolacieho súdu (teda jeho zákonnú správnosť a spravodlivosť), hoci by však tento odvolací súd nemal žiaden dôvod, pre ktorý by sa mohol (a mal) zaoberať určitou argumentáciou, ktorá mu nebola známa (zrejma), pretože ju dovolateľ nepoužil a „vyčkal“ by s ňou až na konanie pred dovolacím súdom. Dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok nemôže predstavovať nástroj na obchádzanie (hoci aj neúmyselné) povinnosti vyčerpania riadnych procesných prostriedkov na ochranu subjektívnych práv dovolateľa, a to nielen formálne, ale aj materiálne, teda obsahovo vecne (argumentačne), čo znamená, že dovolateľ môže v mimoriadnom opravnom prostriedku (úspešne) argumentovať len takými dôvodmi, ktoré namietol už v rámci riadneho opravného prostriedku a ktoré boli meritórne posudzované odvolacím súdom v jeho neprospech (judikát R 73/2019 publikovaný v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 7/2019).

38. So zreteľom na dovolaciu argumentáciu žalovaného treba osobitne pre daný prípad zdôrazniť, že otázkou relevantnou podľa § 421 ods. 1 C. s. p. môžu byť výlučne (iba tá) právna otázka, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil svoje rozhodnutie.

39. V dovolaní, ktorého prípustnosť sa vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p. by mal dovolateľ: a/ konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, b/ vysvetliť (a označením rozhodnutia najvyššieho súdu doložiť), v čom sa riešenie právnej otázky odvolacím súdom odklonilo od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, c/ uviesť, ako by mala byť táto otázka správne riešená. Samotné polemizovanie dovolateľa s právnymi názormi odvolacieho

súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu určitej právnej otázky významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p.

40. V danom prípade žalovaný v dovolaní uviedol všeobecnú charakteristiku nesprávnosti, ku ktorým podľa jeho názoru došlo pred odvolacím súdom. Žalovaný ako právnu otázku, od vyriešenia ktorej záviselo v posudzovanom prípade rozhodnutie odvolacieho súdu a pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, vychádzajúc z obsahu dovolania (§ 124 ods. 1 v spojení s § 438 ods. 1 C. s. p.), vymedzil otázku súvisiacu s posúdením právnej nároku na zmluvnú pokutu po platnom odstúpení od zmluvy. V súvislosti s riešením právnej otázky poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. MCdo/264/2002 a sp. zn. 3MCdo/14/2012.

41. Ako už dovolací súd vyššie uviedol, právna otázka položená dovolateľom v dovolaní musí byť zásadná pre rozhodnutie vo veci, čo znamená, že od jej vyriešenia záviselo rozhodnutie súdu v spore. Žalovaným položené právne otázky uvedené kritéria nespĺňajú. Z odôvodnenia rozhodnutí súdov nižšej inštancie vyplýva, že predmetom sporu bolo posúdenie nároku z titulu zmluvy o dielo, v rámci ktorej sa žalobca domáhal voči žalovanému svojich nárokov na zaplatenie istiny spolu s príslušenstvom a zmluvnou pokutou, pričom žalovaným vymedzená právna otázka nebola vôbec riešená, lebo nárok na úrok a zmluvnú pokutu súd prvej inštancie priznal bez akéhokoľvek odôvodnenia, teda odvolací súd a súd prvej inštancie uvedenú otázku vôbec neriešili. Preto ani žalovaným uvedené rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. MCdo/264/2002 a sp. zn. 3MCdo/14/2012, nemôže predstavovať rozhodnutie dovolacieho súdu, od ktorého by sa odvolací súd odklonil pri riešení právnej otázky, od vyriešenia ktorej záviselo jeho rozhodnutie v posudzovanom prípade. Teda, pokiaľ predmetom napadnutého rozhodnutia nebola riešená otázka, ktorú riešili vyššie citované rozhodnutia najvyššieho súdu, uvedené rozhodnutia nemôžu byť ani podkladom pre vyslovenie prípustnosti dovolania podľa ust. § 421 ods. 1 písm. a/ a b/ C. s. p.

42. Dovolací súd posudzoval odôvodnenie napadnutého rozsudku odvolacieho súdu spolu s odôvodnením rozsudku súdu prvej inštancie, nakoľko obidve rozhodnutia predstavujú jeden celok, ako to vyplýva aj z ustálenej judikatúry ústavného súdu (napr. II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 350/09, IV. ÚS 489/2011). Tento právny názor zahŕňa aj požiadavku komplexného posudzovania všetkých rozhodnutí všeobecných súdov (tak súdu prvej inštancie, ako aj súdu odvolacieho), ktoré boli vydané v priebehu príslušného súdneho konania.

43. Vzhľadom na to, že konanie pred odvolacím súdom bolo poznačené existenciou vady zmätočnosti uvedenej v ustanovení § 420 písm. f/ C. s. p., najvyšší súd žalovaným napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil (§ 449 ods. 1 C. s. p.). Keďže dôvody, pre ktoré bol zrušený rozsudok odvolacieho súdu, sa vzťahujú aj na rozsudok súdu prvej inštancie a v prípade zrušenia výlučne rozsudku odvolacieho súdu by vzhľadom na nesprávnosť prijatých záverov súdu prvej inštancie, bol odvolací súd povinný rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť, dovolací súd aj s prihliadnutím na zásahu hospodárnosti a rýchlosti konania (čl. 17 Základných princípov Civilného sporového poriadku) konštatuje, že nápravu nemožno dosiahnuť iba zrušením rozhodnutia odvolacieho súdu. Preto dovolací súd zrušil aj rozsudok súdu prvej inštancie (§ 449 ods. 2 C. s. p.) a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie (§ 450 C. s. p.). V ďalšom konaní sú konajúce súdy viazané právnym názorom dovolacieho súdu vysloveným v tomto uznesení (§ 455 C. s. p.).

44. Nad rámec uvedeného dovolací súd poznamenáva, že zmluva na základe, ktorej si žalobca uplatňuje svoj právny nárok a na ktorých súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie, nie je súčasťou súdneho spisu (Zmluva o dielo JIRNY-01/2006 zo dňa 29. marca 2006 - pozn. dovolacieho konania).

45. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie znova aj o trovách pôvodného konania a dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 C. s. p.).

46. Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie :

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.